

Alueellinen tuulienergiaklusteri

Julkinen tiivistelmä hankkeesta

Hankkeessa selvitettiin Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan muodostamalla pilottialueella keinoja tuulivoimaan liittyvän yritystoiminnan kotimaisuusasteen nostamiseen. Selvitettiin, mikä on nyt olemassa olevien ja suunniteltujen voimaloiden kotimaisuusaste ja miten sitä voidaan parantaa. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosasta ja sen naapurialueista on muodostumassa tuulivoimakeskittymä, joka antaa pohjan paikalliselle tuulivoimaan perustuvalla yritystoiminnalla. Hankkeessa selvitetään verkostoja, joita tuulivoimaan perustuvan yritystoiminnan laajeneminen alueella edellyttää ja laaditaan suunnitelma arvoketjujen kokoamiseksi ja tuulivoimaklusterin synnyttämiseksi.

Selvitystä tekeväksi konsultiksi valittiin Gaia Consulting Oy heidän vahvan nimenomaan tuulivoimasektorin kokemuksensa ja osaamisensa takia. Seutukunnan alueella toimivien tuulipuistoisten hankekehittäjät haastateltiin konsultin toimesta. Näkemys toteutuneiden tuulipuistojen kotimaisuusasteesta saatiin tätä kautta. Tästä voitiin tehdä myös päätelmiä suunnitteilla olevien tuulipuistojen kotimaisuusasteesta. Seutukuntamme tuulivoimaklusterin etenemisen jatkotyölle ja kotimaisuusasteen nostamiselle on konsultin raportissa määritelty ohjausryhmän hyväksymät selkeät ja realistiset jatkoaskeleet, joista osa on alkanut jo toteutua.

Hankkeen aikana kävi ilmi, että klusterimallista paikallisen tuulivoimaosaamisen keskittymää ei voitu Suomessa hahmottaa. Siksi päätettiin suunnata opintomatka Pohjois-Ruotsiin. Vierailimme matkan aikana kahdessa kunnassa, Sollefteåssa ja Piteåssa. Kävi ilmi, että kotimaisuusaste tuulivoiman rakentamisessa ja ylläpidossa ei Ruotsissa juuri ollut korkeampi kuin Suomessakaan. Varsinaista osaamiskeskittymää tuulivoiman ympärille emme paikkakunnilta löytäneet. Mutta selkeä lähestymistavan ero Ruotsissa oli, että tuulivoimaklusterin ajatellaan syntyvän vihreästä energiasta hyötyvän uuden, usein laajamittaisen yritystoiminnan, kuten vety- ja akkualouden, kanssa yhdessä. Ulkomaisia investointeja alueelle tavoitellaan kiivaasti.

Hankkeen toteutusaika oli 1.10.2022-30.9.2023. Kokonaiskustannusarvio oli 57 888€, josta 70 % oli Pohjois-Pohjanmaan liiton AIKO-rahoituksen osuus eli 40 521,60€.